

מיום 20.8.49 כ"ג סיון תש"ט

יו"ר ד"ר גרנובסקי

שר האוצר א. קפלן

חברי הועדה הנוכחים:

הרב שאג

בן אליעזר

ד"ר סנה

ה. פרוסקין

ג. דפפור

ס. נפתלי

ס. בדר

ד"ר י. בדר

י. רוקח

א.ס. גניחובסקי

א. אפרת

ש. דיין

א. הרצפלד

א. אלישר

סטעט האוצר נוכחו:

הישיבה נפתחה בשעה 20.00

שר האוצר א. קפלן:

כידוע לכם נסע יושב ראש הועדה לכמה שבועות.

ויש לבחור ביו"ר חדש.

ה. פרוסקין:

עד שובו של מר פנקס, אני מציע את מר גרנובסקי

א.ס. גניחובסקי:

אני חסר על ההצעה, יו"ר הועדה שייך לחזית

הדתית.

א. בן אליעזר:

לדעתי צריכה ועדה הכנסת לקבוע זאת. נקבע

יו"ר שמני לישיבה הזאת, וועדה הכנסת תחליט

מה יהיה להבא.

ה. בן חל סגן ד"ר גרנובסקי ינהל את הישיבה.

וועדה הכנסת תקיין באמלצה תוקף

לבחור את ד"ר גרנובסקי ליושב ראש הועדה עד לשובו של מר פנקס, ותחליט

1137 פ.כ.ס.פ.ק
20.6.49

אני מבקש חומר גם על סעיף 8.

1. דיונים

אילו יו"ר הכנסה היה בא ואומר שיהיה ויכוח היום
או סתם, הייתי קם בכנסה ודורש לדחות את הו"כוח.

2. האגרות

אני חושב ששר האוצר לא נתן אפשרות לדון על התקציב. הוא תרצה תרצה
האגרות, אשר לפיה אפשר לדון על סגמה כללית, על מדיניות הכלכלה. אבל אם
רוצים לדבר על התקציב, על הכנסות והוצאות, אי אפשר. אי אפשר לדון על
התקציב, כל זמן שבוועדה לא יהיה ~~א/א/א/א~~ / דיון על התקציב הבטחון. אני מזהיר
מכעת: אם לא יהיה דיון על תקציב הבטחון בוועדה, לא תהיה לי ברירה, אלא לקום
בכנסה ולהודיע שכחבר הוועדה הכפסית אינני יכול לדון על התקציב, כי לא דנו
על תקציב הבטחון, הגדול מכל התקציבים. אין רשות להוציא אף דומה בענייני
בטחון. ואי אפשר לדון על תקציב בלי תקציב הבטחון. אינני רוצה להעמיד את שר
האוצר במצב לא נוח בכנסה. אולם מה אני מרשה לעצמי להעמיד את דרישתם.
אשר ליתר הסעיפים, יש להמציא לנו את הפרטים.
אינני מקבל את הדבר שידנו בכנסה על מס מותרות
או על מס אתרן יש לדון על זאת לגבי כל החוקים מבלי שיכנסו לחוקה כל החוקים
וכל הספים, אי אפשר לדון על התכנסה. שר האוצר דורש לעצמו שני חדשים לפי
החוק, אבל אי אפשר לקבל את זאת ששר האוצר יהייב אותי לדון על מס מותרות
למשל.

אני מציע שבכל הסעיפים, בלי יוצא מהכלל, נבקש
את האוצר עד החלטה השבוע הבא, להביא כהודעה לכנסה את כל החוק, ותהיה אפשרות
להחזיר לוועדה ולהתוכח בכנסה. אם יהיה דיון בענייני התקציב הבטחון, ונשפט את
כל החוקים, נדון על כך בצורה ספורדית ואחרת. אם שר האוצר יתן לנו את
התקציב הבטחון, ואת כל החוקים, נוכל להסכים לחלק ה-12 כפי שנתבקשנו. אם לא
נקבל בוועדה את החוקים ואת הפרטים, הכנסה לא תדון מעולם. קבלנו את הצעת
התקציב של האוצר, אבל לא קבלנו מה דורש המשרד. יש להמציא לנו גם את התקציב
המשרד.

ועדה צריכה לחוות דעה בדבר הו"כוח אני מציע
שנתוכח בכנסה 20 שעות, 10 ק"ל דקות לכל נושא, והכנסה נוחה אפשרות להגיד
גם באופן כללי וגם באופן פרטי. זה העניין החשוב ביותר בכנסה לסיקוה. זה
הסניטום שאפשר לתת.

א.מ. וניחונסמי:
אנו צריכים לקבל החלטה להאריך את התקציב לעוד
חודש. היה רצוני מאד שיו"ר הוועדה יביא את הדבר
חזק היום. לא טוב שבשעה האחרונה מביאים את הדבר הזה. הצעתו של חבר הכנסה
דפפור שכל ענייני החוקים יכנסו, תיחת מונה, אם יכנסו את"כ, יחסר שור

האלתר יש שינויים בענייני חנוך, דמות ועוד. הייתי רוצה שפנתן התודמנות לפני הויכוח, לאו דוקא ברמת הויכוח, לברר כמה עניינים בענייני חנוך, דמות ובריאות כדי לא לעשות את הויכוח יותר סרי דרסטי.

ד"ר י. גרין אחיל בבקשתחזמן לויכוח, כי היא הסתתם לבקיות

הנוספות. אני מציע שזמן ויכוח יהיה 80 שעות,

ונכלל בו יכוח זה את הויכוח על כל החוקים שהשר מביא אותם בקשר עם התקציב. אני משוכנע שזה יחסוך לנו זמן, כי אם יהיה ויכוח כללי על כל חוק וחוק לחוד חזמן חודש יהיה יותר מ-10 שעות.

דבר שני, בעיה התקציב, עד היום לא קבלנו הצעה

ת ציב כי אם ^{הלק} של הצעה. היה בודאי קשה לממשלה להביא גם מה שהובא. אין לי טענות כלפי האוצר, כי אם כלפי הממשלה שאיחרה להביא את התקציב. קודם כל, חלקים רבים של תקציב התוצאות אין לנו בכלל (שר האוצר: היום תקבלו אותם בכנסת). לא קבלנו את כל הצעות החוק, וברור שקומרת על הפרק בעיה התקציב הבטחון. ברור שאנתנו עוד פעם חתת לתן מסוים, עוד פעם אנו קשורים בתאריך. הפעם התאריך הוא 30 ביוני, ואני כבר שומע את הסכמת סיעת מפ"ם להרשבה לחודש ל-5, 8 אחוזים. אני מוכרח לשאול מה היסוד, התקציב האחרון, תקציב החדשים אפריל-יוני, או התקציב החדש. זה עושה הבדל גדול, כי אם נקבל החלטה שזה יהיה החלק ה-12 מן התקציב החדש, ברור לנו שיוצרים תקרים. דומני ^{שאם} נבוא להסכמת על יתר הסידורים בענין הויכוח, על צורת הויכוח וזמן הויכוח, יהיה על השר להביא הצעה חוק שבת הוא ידרוש אשראי של החלק ה-12 מן התקציב הקודם, ובודאי ידרוש השר גם סכום מסוים כדורבא. בודאי נתנגד לזה אולם במסו של דבר נסבול זאת, אולם נדאי לברר את הדברים האלה. בזמן הויכוח על תקציב הבטחון לשלש חדשים, דרשנו י יעוץ מן הצבע, ממסכים ידועים שהובטחו לנו. למשל דרשנו את הודעות הסדר של המטק הכספי של הצבא, ולא קבלנו ידחן. אי אפשר לדון על תקציב הבטחון פעם בצורה שהייתה בפעם הקודמת. שמענו אז שורה של מספרים, אולם לא ראינו אותם בכתב, ועל סמך זה קבלנו החלטה בעבור שעה. אי אפשר לקבל החלטה כזו לשנה שלמה. השר צריך לבוא הפעם עם מספרים בכתב. לא חשוב לי אם לא נוציא את החומר הזה מן האולם הזה, ואם הוא ישאר אצל המזכיר או לא. ^{מן גרין} חזן מתקציב הבטחון השר לנו חומר אחר, ואם זאת הזכירו כבר הדובריה שלפני. חסר חומר על משרד המסחר והתעשייה, משרד המנייה, משרד החקלאות, הממונה חלק גדול מהתקציב הכללי. זה חשוב כי המשרד הזה מכסה את עצמו כמעט, ולא חוסר לי מדוע באופן שיגרתי, נוסף ל-4 מיליון פונט הבנסות אנו צריכים להוסיף לו סכום של 300,000 ל"י.

β

חסר חומר בפעיה 26, אינני יודע לאיזה משרד זה כפוף, ומה במדכו הוצאת
 ארטיסטריביט. לא נתן סתם גרשמוקא על סכום גלובלי, מבלי לדעת מה כלול
 בחוזה. אוחז הדבר בקשר לשיכון לנפועי מלחמה, הייתי מבקש שנוסף על כל החומר
 שהובא לנו בפעיה הכנסות, ינתן לנו גם חומר על זה. הייתי מודה לשר האוצר
 אילו קבלנו את החומר בפירוט.

החומר

ה. פרומקין: עד כמה שאני מבין, סוכן החדר לא לדון חשבוע על

התקציב. דרוש לנו עוד חומר, זה ברור. אולם
 המקידנו גם לראו שהענינים ילכו. בינתיים החיים זורמים, עולים חדשים באים,
 ויש שאלות בריאות וקליטה ועליהם ושיכון ועוד. 1/1/41 1/1/41
 הצעתי שנתן לשר האוצר רשות לחלק ה-12, אם רוצה. סתם ציב החדש, אני מציג
 שנחמיל לדון בשבוע הבא. יש להביא במנינו פרטים לגבי התקציב הנוסף, לגבי
 החוצאה, כי ענין החוצאה הוא הפעיה 26 אשר שם דברים אשר אינם טובלים דהוי,
 כמו עניני שכונ בבישים ועוד. אני מציג לחם לשר האוצר רשות לפעול, ומה שנרצה
 לחקן, נספיק. אם נחלים להבדיל או להקטין, נוכל לעשות זאת אבל אסור לנו
 לעכב את העבודה.

א. בן אליעזר: בשאלה זאת אינני יכול לבוא במענות אל שר האוצר

ואפילו לא אל הממשלה, כי אם אל הועדה הזאת,
 ואולי גם אל הכנסת, המפקדת יותר מדי עם הממשלה. השאלה הזאת של עוד חודש
 איננה מתעוררת הפעם הראשונה, כי אם במקום הרביעית. התנגדותי עוד בפעם הראוונה
 לחת לממשלה את הסכום לחודש, ללא דיון, כי ברור שיוצאים הקדים, ושכבר נוצר
 הקדים. כך טובלים הענינים התקציביים של המדינה. לא הייתי ממכים לחת לממשלה
 חודש נוסף אפילו על חשבון התקציב הקודם, ולא כל שכן שלא אמכים לתקציב לחודש
 על חשבון התקציב החדש. אם הועדה או הכנסת חתן לממשלה סמכות לחודש אחד על
 תקציב חדש, פירושו של דבר שהועדה או הכנסת מאשרים את התקציב החדש ללא דיון.
 אני יודע את לחץ הזמן. אולם שר האוצר ידע יפה מאד את לחץ הזמן ויתם שאריך
 אשר לקראתו אנו מחקרבים. כנוד זה, היה כדאי שהיא יראה במסותמים, שאנו לא
 נסכים לזה, וישמש הדבר כלחץ על המשרדים ועל הממשלה, במקום להעמיד את
 הנתח בפני עובדה קבלה, או אין בבישים איך שכונ ואין קליטה. עלינו לשבת
 אפילו כל יום, ולהגדיל את מספר הישיבות של הכנסת עצמה, בבדי שנספיק לגמור
 את העבודה והתקציב יהיה סוכן. אולם לא נסכים לאשר התקציב, בעיקר על חשבון
 התקציב החדש ללא דיון. ובדאי שלא נסכים לחצתו של סר פרומקין.

י. רומנו: לגבי חומר, הכרחי שנקבל חומר בבדי לחזק את

החמונה הכללית, בעניני חנוך בריאות וכן הלאה.

בעניני חנוך יש מספרים לא רק של הממשלה ישנם מספרים של גורמים אחרים, וישיב

לקבל

שר האוצר האנגלי סרצה בפני סליאט מרלמנט על התקציב, כאילו היה סרצה בפני ועדה, כי אין להם ועדה כספית. הנוהג המקובל בארצות אחרות הוא בדיוק הפוך: החוק נכנס בחוקק רק לאחר אישור הבית, ואז דנים בוועדה ואחר כך זה טוב עובר לבית והוא מאשר את השינויים או לא. הדוגמה המובהקת לזה היא צרפת. מבלי לגוע בזכות הכנסת לאשר או לא לאשר, על זאת הצטרך הכנסת לדון, נתתי את הדוגמאות הנ"ל.

נדמה לי שהחברים מגזימים על חוסר החוסר לדיון. לדיון הכללי בבית ישנה שאלה אחת שהיא באמת רצינית, תקציב הבטחון. אולם למעשה יש לכם, מלבד זה, פחות או יותר החומר על הדיון על התקציב, כמו שהבטחתי, את מה שאין לכם מקבלו. את כל התיקונים במס הכנסה ובמס הצעתי לכם. יש עוד דברים אחדים ואותם אביא עוד במשך השבוע. את התקונים בבלו פרססנו. אוכל להביא לכם את החוברת שפורסמה. מס מותרות, מסי רכוש ובולי הכנסה מקבלו. דמי רשיונות זה תומר, אולם לא הצעת חוקים. אותו הדבר בנוגע להכנסות משירותים. ~~לקצק/לקק~~ אותו הדבר בקשר למס ירושת. המצאנו את הדרגה בשביל הדיון הכללי. ויש לדון על הפרינציפלים. מס קליטה ומס ארנונה ~~לקק/לקק~~ ובמס עסקי מלחמה מקבלו. אני מצדי איני מעוניין ברחיב שום דבר, וכן איני מעוניין ברחיב הויכוח.

בנוגע לתקציב הבטחון, אני מוכן להאשים את

הממשלה, אבל לא פחות את הוועדה. באתי לוועדה בתקציב לפני חודש וחצי בערך. בא שר הבטחון והודיע שהתקציב הזה איננו מספיק, והציע הצעה אחרת. אנו שוכחים באיזו מצב אנו נמצאים, ואנו מציגים לאנשים דרישות שהם אינם יכולים לספק אותם. יסרתי לשר הבטחון שיציע מה שהוא חושב לחוק, ואני אציע מה אני רואה בגבלות היכולת. הממשלה החליט וחודיע לוועדה הכספית. אם ועדה הכספית החליט, יוכל להיות הדיון ביום שני הבא.

בנוגע להוצאות, חלק מהחומר צריכים לחלק היום לכנסת. ביום ראשון יעבר החליטה הממשלה באופן סופי על מסגרת התקציב, מבלי להתחשב עם ~~500000~~ המסרדים. נחננו למסרדים את המסגרת, ואמרנו להם להכין הצעת תקציב במסגרת זו. האוצר נסח על דעה עצמו להציע חלוקת התקציבים, מחוץ ידידיעה לספרע שיחולו שנויים מה דעתם.

אם אתם רוצים בתקציב מסודר יותר, אשנה השניה אחרי המלחמה, תרי זה יקח חודשים. פרט לבטחון, אני חושב שהקוים הכלליים ברורים.

שאלו אותי בנוגע לקליטת. בזה אין הוצאות

האם כוונתו להקציב מאפריל עד סוף יוני, או רק יולי, לפי התקציב החדש
(עד האוצר : הצעתי לא שליש של שנה אלא חודש אחד. אפריל מאי יוני יבוא
לאחר שתאשרו את התקציב.) אם כן אני מציע להתליט על כך ביום ב' הבא.

א. אלישר: אני נגד ועדות משנה. אין להעביר בעיות

כאלה לוועדה משנה. יש לנו מספר ועדות

משנה, ולא שמענו מהן דבר. במקום ועדה משנה, אני חוזר להצעתי שועדה
הכספים, עד לאישור התקציב מוכרתה להתאסף למחות פעמיים שבוע.

היו"ר ד"ר גרנובסקי: שר האוצר אמר שהוא רוצה ויכוח ציני.

גם אני רוצה את אוחז הדבר. הועדה צריכה

לקבל את החומר, ובגלל זה התחלתי את השיבה היום בדבורים על החומר. הייתי

מציע שלא נעמוד בפירוש, בגלל איזה שקולים כנייים, להתחיל היכף בוויכוח.

ישנה הצעה של מר רוקח להתחיל ביום רביעי, וישנה הצעה להתחיל בשבוע הבא.

דומני שמוטב שנתחיל בשבוע הבא, ונקדיש את כל השבוע לויכוח.

בשאלה הבטחון יש שתי הצעות. הצעה אחת

לדרוש ממשרד הבטחון לקבוע שעה, ולדרוש שהם יבואו בכדי לדבר על הנושא זה.

הצעה שניה היא למסור את ואת לוועדה. (י. בדר: זה נגד החוק). אני שומע

שהשר איננו תומך בהצעה של הועדה. אני צק מתנגד גם כן להצעה זו. הייתה לנו

מסורת שדברים אלה היו בוועדה מלאה. הם צריכים להיות בוועדה גם עכשו. אני

מציע שנתחיל החלטה ראשונה להודיע שביום שני בשעה 10.00 מתקיימת ישיבה

סגורה וסודית, כלומר בלי פרופוקל ואנו מזמינים את שר הבטחון ואח כ ל מי

שהוא רוצה לחביא אתו.

נ ת ק ב ל.

היו הצעות של סר בן אליעזר לעשות את

העבודה בוועדה יותר אינטנסיבית ולשבת לעתים יותר הכופות. יכל להיות שזה

היה רצוי. אין אנו יכולים להתלים לתוסיף ישיבה השבוע, אולם בשבוע הבא

תחיינה יותר ישיבות. גם שר האוצר יצטרך להשתתף בישיבות אלה.

ח ו ח ל ט : לקיים בשבוע הבא ישיבה

נוספת ביום ד' בבקר. ישיבה זאת תהיה

מוקדמת לבעיות התקציב.

אני מעמיד להצבעה את ההצעה בקשר

לסועד להתחיל אויכוח.

ח ו ח ל ט להתחיל בוויכוח ביום ב', ולתא ע

את זאת לנשיאות.

בקשר להצעות לאורך חויכוח, ח ו ח ל ט

